

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2022/2023

Jméno a příjmení studenta: Martina Hakenová
Identifikační číslo studenta: 63118191

Typ studijního programu: bakalářský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
ID studia: 623843

Název práce: Destabilizace člověka v českém surrealismu
Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky (21-UFAR)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: prof. PhDr. Karel Thein, Ph.D.
Oponent(i): prof. Mgr. Miroslav Petříček, Dr.
Datum obhajoby: 12.06.2023 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby: Představení práce:
Uchazečka představila hlavní téma práce – tím je reflexe úzkosti v českém surrealismu (v práci představeném skrze díla autorů Jindřicha Štýrského a Toyen) a následná filosofická reflexe této problematiky. Autorka se nejprve v práci i v obhajobě zaměřila na rekonstrukci a analýzu meziválečné doby, ve které díla vznikala. Dále upozornila na snahu surrealistů o dekonstrukci pozitivisticky vnímaného světa, destabilizaci člověka, reality a rozšíření konceptu lidství, přičemž tyto koncepty usouvztažnila k autorům jako je Friedrich Nietzsche, Søren Kierkegaard a Jean-Paul Sartre. Uvedla, že v surrealismu má být prostředkem dekonstrukce imaginace, která má dopomoci k smazání hranic mezi realitou a snem. Důležitým bodem práce jsou proto právě sny a jejich analýza. Na sny kladou důraz jak surrealisté, tak někteří filosofičtí autoři (F. Nietzsche). Dále se uchazečka v práci blíže věnovala analýze děl Štýrského a Toyen. U obou identifikovala několik jedinečných i společných prvků. Za nejdůležitější aspekt děl byla označena fragmentizace ústící v ontologickou nejistotu a destrukci celků. Autorka ale upozornila na to, že jsou fragmenty u zmíněných autorů spojovány do celků nových. Surrealistický projekt je tak představen jako výzva k hledání ztracené celistvosti a harmonie. Člověk se stává strůjcem „nové materiality“.

Komentář vedoucího práce:
Vedoucí práce upozornil na velmi dobré a systematické představení práce, a následně se přesunul k otázkám a podnětům. Vyzdvihl především to, že ačkoli práce pracuje s konkrétními uměleckými

díly, která jsou navíc zasazena do specifického dobového kontextu, věnuje se i obecným filosofickým otázkám, jako je téma svobody či úzkosti. Toto je přínosné také proto, že v českém prostředí není propojení mezi výtvarným uměním a filosofií příliš časté. Rozbor konkrétních příkladů destabilizace a fragmentace, zvláště pak analýzu „rozpadání času“, považuje vedoucí práce za nejzdařilejší moment textu.

Vedoucí práce navrhuje hodnotit práci jako „výbornou“.

Námítky oponenta:

Oponent práce nejprve stručně shrnul její obsah. Explicitním tématem je destabilizace, ale také průzkum možností dialogu mezi filosofií a uměním. Surrealismus označil za pole, které umožňuje právě takovýto dialog a přímo vybízí k propojení s autory jako je Sartre, Nietzsche či Kierkegaard. Podotkl, že filosofické koncepty jsou v práci velmi dobře rozvinuty. Oponent upozornil i na to, jak monografické kapitoly zpochybňují jednotné reduktivní chápání surrealismu na příkladu konkrétních autorů, kterým je ponechána jejich jedinečnost. Práce si je vědoma toho, jak je surrealistická obraznost vždy ambivalentní a jak autorka spojuje detaily s širším filosofickým kontextem. Nakonec rovněž navrhl hodnotit práci jako „výbornou“.

Opověď uchazečky:

Vzhledem k tomu, že se obě strany shodly na hodnocení a nevznesly mnoho námitek, nebylo potřeba detailní reakce ze strany uchazečky. Otázky byly proto ponechány na komisi a vytvořil se tak prostor pro volnější diskusi.

Komisi byla vznesena např. námitka, že nebylo dostatečně využito analýz úzkosti v některých Kierkegaardových textech, zejména v Pojmu úzkosti. Autorka odpověděla, že vzhledem k tomu, že nenalezla korektní analýzy úzkosti v surrealistických textech, musela postupovat dle vlastního uvážení a znalostí, čímž mohlo dojít k odklonu od některých textů filosofických autorů. Vedoucí rovněž namítl, že k podrobnější analýze pojem úzkosti by bylo nutné odklonit se od původního směru práce, kterým není primárně téma úzkosti obecně. Soudí, že to, jak je práce napsaná momentálně, poskytuje dostatečnou analýzu problematiky.

Komise se i s vedoucím práce a oponentem shodli na klasifikaci „výborně“.

Klasifikace obhajoby:	výborně (1)	
Předseda komise:	doc. Mgr. Václav Němec, Ph.D.
Členové komise:	doc. Jakub Jirsa, Ph.D.
	prof. James Hill, Ph.D.